

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 38 Rozeslána dne 17. května 1996 Cena Kč 15,60

O B S A H:

- 121. Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 26. března 1996 ve věci návrhu na zrušení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 93/1992 Sb., ve znění nálezu Ústavního soudu č. 29/1996 Sb.
- 122. Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 2. dubna 1996 ve věci návrhu na zrušení části § 3 odst. 1 písm. b) a části § 5 odst. 2 zákona č. 217/1994 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce, ve znění zákona č. 77/1995 Sb.
- 123. Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 17. dubna 1996 ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky městské části Brno-střed č. 1/93 o zvláštním režimu užívání veřejného prostranství náměstí Svobody
- 124. Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 10. dubna 1996 ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě
- 125. Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 24. dubna 1996 ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Brna č. 1/95 o zákazu propagace stran a hnutí šířících národnostní, náboženskou, politickou a třídní nenávist na území města Brna
- 126. Nařízení vlády, kterým se provádí zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, a kterým se doplňuje nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 512/1991 Sb., kterým se provádí zákon č. 216/1991 Sb., o cestovních dokladech a cestování do zahraničí, ve znění nařízení vlády č. 267/1993 Sb.
- 127. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o zdravotní způsobilosti k vydání nebo prodloužení platnosti zbrojního průkazu a o prohlášení žadatele
- 128. Vyhláška České národní banky o vydání pamětních stříbrných dvousetkorun k 200. výročí narození Jean-Baptista Gasparda Debura
- 129. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o železniční dopravě přes státní hranice

Opatření ústředních orgánů

Opatření Ministerstva financí, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 1996 – 1998, 9,4 %

121**NÁLEZ****Ústavního soudu České republiky****Jménem České republiky**

Ústavní soud České republiky rozhodl dne 26. března 1996 v plénu o návrhu Krajského soudu v Brně na zrušení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 93/1992 Sb., ve znění nálezu Ústavního soudu č. 29/1996 Sb.

takto:

Návrh se zamítá.

Odůvodnění

I.

Dne 29. prosince 1995 obdržel Ústavní soud návrh Krajského soudu v Brně na zrušení ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb.

Senát 30 Ca v řízení o oprávném prostředku MUDr. V. K. proti rozhodnutí Okresního úřadu ve Znojmě, okresního pozemkového úřadu, ze dne 22. srpna 1994 č. j. PÚ 5521/92-Ha ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 Ca 61/95 dospěl ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky k závěru, že ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb. je v rozporu s čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, na základě čehož podle § 109 odst. 1 písm. b) o. s. ř. řízení přerušil a předložil věc Ústavnímu soudu.

Ve věci rozhodované Krajským soudem v Brně v rámci řízení o oprávném prostředku proti rozhodnutí správního orgánu ztratila právní předchůdkyně oprávněné osoby majetek ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. jako osoba německé národnosti, a to bez ohledu na státní příslušnost. Krajský soud v Brně ve svém návrhu uvedl, že k tomu, aby navrhovatel ve správním řízení a v řízení před obecným soudem mohl být považován za oprávněnou osobu podle § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., musela by jeho právní předchůdkyně mimo jiné nabyt zpět státní občanství podle zákona č. 194/1949 Sb. nebo zákona č. 34/1953 Sb., pokud se tak již nestalo ústavním dekretem prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. V této souvislosti upozornil na skutečnost, že zpětnému nabytí občanství by mělo logicky vždy předcházet pozbytí zpětně nabývaného občanství, přičemž lze dospět k závěru, že státní občan České a Slovenské Federativní Republiky, který nepozbyl občanství (a nenabyl je tudíž ani zpět), by neměl být považován ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb. za oprávněnou osobu.

Krajský soud v Brně odmítá takovou možnost výkladu napadeného ustanovení zákona č. 243/1992 Sb., podle níž podmínka zpětného nabytí občanství je splněna i v případech, kdy oprávněná osoba nenabyla zpět státní občanství, a to například z toho důvodu, že u ní k pozbytí občanství vůbec nedošlo. Podle názoru soudu by takový výklad znamenal negaci zákonné podmínky stanovené pro žadatele o restituci z hlediska jejich postavení jako oprávněných osob a nároků z toho vyplývajících. Ve prospěch svého stanoviska dále uvádí, že zmírnění následků některých majetkových krivd se netýká všech osob, které ztratily majetek podle dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. nebo podle dekretu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., nýbrž mimo jiné pouze těch z nich, které pozbyly občanství a podle určitých právních předpisů občanství nabyly zpět.

Krajský soud v Brně tudíž dochází k závěru, že zákon č. 243/1992 Sb. se nevztahuje na osoby německé národnosti, které, byť ztratily majetek na základě příslušných dekretů prezidenta republiky, občanství nepozbyly, a tudíž je nenabyla ani zpět.

Uvedený důsledek považuje posléze soud za rozporný s čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, protože vlastnické právo osob německé národnosti, které ztratily majetek na základě dekretů prezidenta republiky, současně však nepozbyly československé občanství, je, vzdor takovému právu ostatních restituentů německé národnosti (tj. těch, kteří státní občanství pozbyli a následně je nabyli zpět), zákonem upíráno.

II.

Podle § 42 odst. 3 a § 69 zákona č. 182/1993 Sb. zaslal Ústavní soud předmětný návrh Poslanecké sněmovně.

Ve svém vyjádření ze dne 13. února 1996 předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Dr. Milan Uhde potvrdil, a to v souladu s požadavky obsaženými v ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., že zákon č. 243/1992 Sb. byl schválen potřebnou většinou poslanců České národní rady dne 15. dubna 1992, byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a řádně vyhlášen. Ve vyjádření předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky je vysloveno přesvědčení o souladu napadeného ustanovení s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky. Poukazuje se v něm přitom na skutečnost, že podmínku opětovného nabytí státního občanství podle zákona č. 245/1948 Sb., zákona č. 194/1949 Sb., zákona č. 34/1953 Sb., resp. podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. stanovil zákonodárce v souladu s účelem zákona č. 243/1992 Sb. (§ 1), jímž je zmírnění následků některých dalších majetkových krivd vzniklých v důsledku platnosti nebo zvláštního použití některých právních předpisů nebo na základě jiných důvodů na území České republiky.

Podle § 42 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. soudce zpravodaj vyžádal jako listinné důkazy od Poslanecké sněmovny příslušný tisk (č. 628, ČNR, VI. volební období, 1992) a záznam projednávání zákona České národní rady č. 243/1992 Sb.

III.

1. Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., v platném znění, aktivní legitimace pro uplatnění nároků podle uvedeného zákona je dána státním občanstvím, ztrátou majetku podle dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. nebo č. 108/1945 Sb., neproviněním se proti československému státu a opětovným nabytím československého občanství podle zákona č. 245/1948 Sb., zákona č. 194/1949 Sb., zákona č. 34/1953 Sb., resp. podle ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb.

Při zkoumání právních nároků podle zákona č. 243/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, osob, které československé občanství nepozbyly, a tudíž je nenabyly zpět, nutno na prvním místě zodpovědět otázku, zdali vůbec tato skupina osob existovala, resp. existuje.

Podle § 1 odst. 1 písm. a) dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. byl zkonfiskován zemědělský majetek, jenž byl ve vlastnictví všech osob německé a maďarské národnosti, a to bez ohledu na státní příslušnost. Okruh osob německé a maďarské národnosti vymezil § 2 uvedeného dekretu prezidenta republiky přihlášením se k německé nebo maďarské národnosti při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1929 nebo členstvím v národních skupinách, útvarech či politických stranách, sdružujících osoby německé, resp. maďarské národnosti. Obdobně stanovil pro všechny movitý i nemovitý majetek osob německé a maďarské národnosti dekret prezidenta republiky č. 108/1945 Sb. v ustanovení § 1 odst. 1 bodu 1.

Na základě § 1 odst. 1, 2 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. českoslovenští občané německé nebo maďarské národnosti pozbyli československé státní občanství, a to buď nabytím jiného státního občanství podle předpisů cizí okupační moci, nebo dnem, kdy uvedený ústavní dekret prezidenta republiky nabyl účinnosti (tj. dnem 10. srpna 1945). Státní občanství nepozbyli jenom ti občané německé a maďarské národnosti, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb.) přihlásili v úředním hlášení za Čechy nebo Slováky (§ 1 odst. 3 ústavního dekretu č. 33/1945 Sb.), jakož i ti, kteří prokázali, že se ničím neprovinili proti Československé republice a účastnili se aktivního protifašistického odboje nebo trpěli pod fašistickým nebo nacistickým terorem (§ 2 odst. 1 ústavního dekretu č. 33/1945 Sb.).

Ze srovnání dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. a č. 108/1945 Sb. s ústavním dekretem č. 33/1945 Sb. vyplývá, že vznikla skupina osob německé a maďarské národnosti, které nepozbyly československé státní občanství, u nichž ale došlo ke konfiskaci jejich majetku.

2. Z hlediska posouzení restitučních nároků osob, které československé občanství nepozbyly, a tudíž je nenabyly zpět, ustanovení o podmínce opětovného nabytí občanství, obsažené v § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., v platném znění, umožňuje při své aplikaci dvojí interpretaci: První na základě argumentu *a contrario*, druhou na základě argumentu *a minori ad maius*.

Argument z opaku, na jehož základě interpretoval ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., v platném znění, Krajský soud v Brně, nutně vede k závěru, podle něhož nesplnění podmínky opětovného nabytí občanství má za následek nedostatek aktivní legitimace pro uplatňování nároků podle citovaného zákona. Argument od menšího k většímu vede však k závěru opačnému (podle tohoto argumentu poskytuje-li norma oprávnění spojené s menším rámcem svého opodstatnění, tím víc jej poskytuje při existenci rámce závažnějšího).

Ústavně konformní interpretací ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., v platném znění, se v posuzovaném kontextu Ústavní soud již zabýval, a to v řízení o ústavních stížnostech.

V nálezu ze dne 4. října 1995 sp. zn. II. ÚS 22/94 Ústavní soud konstatoval, že „vrací-li se dle zákona č. 243/1992 Sb. majetek těm, kdo jej podle dekretu pozbyli a byli zbaveni občanství a pak je nabyli zpět, musí být tím spíše vrácen těm, kterým nebylo nutno občanství vracet, protože v důsledku svého určitého chování občanství vůbec nepozbyli. Jiný výklad by zcela odporoval principům restitučních zákonů, které směřují k částečné nápravě krivd a nikoliv k odškodňování za ztrátu občanství.“ Shodně interpretoval ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb. Ústavní soud i v nálezu ze dne 12. října 1995 sp. zn. III. ÚS 39/95, když výklad, vylučující osoby německé a maďarské národnosti, které nepozbyli československé státní občanství, z restitučních nároků podle zákona č. 243/1992 Sb. označil za „diskriminační“ a „v rozporu s úmyslem zákonodárce vyjádřeným v § 1 zákona č. 243/1992 Sb.“.

Ústavní soud i při posuzování souladu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., v platném znění, s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky setrvává na stanovisku vyjádřeném v dosavadní judikatuře Ústavního soudu v posuzované věci i s jejími důvody, tj. na stanovisku, že opačná interpretace § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., v platném znění, by byla diskriminační a rozporná s účelem uvedeného zákona.

V situaci, kdy určité ustanovení právního předpisu umožňuje dvě různé interpretace, přičemž jedna je v souladu s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky, a druhá je s nimi v rozporu, není dán důvod zrušení tohoto ustanovení. Při jeho aplikaci je úkolem soudů interpretovat dané ustanovení ústavně konformním způsobem.

S ohledem na uvedené důvody Ústavní soud návrh Krajského soudu v Brně na zrušení ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., v platném znění, podle § 70 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. zamítl.

Předseda Ústavního soudu České republiky:
JUDr. Kessler v. r.

122

NÁLEZ

Ústavního soudu České republiky

Jménem České republiky

Ústavní soud České republiky rozhodl dne 2. dubna 1996 v plénu o návrhu A. P. na zrušení části § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 217/1994 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce, ve znění zákona č. 77/1995 Sb., vyjádřené slovy „jejichž manželství s postiženým občanem existovalo v době jeho postižení“ a části § 5 odst. 2 téhož zákona vyjádřené slovy „ode dne účinnosti tohoto zákona“

takto:

Návrh se zamítá.

I.

Dne 2. listopadu 1995 byla Ústavnímu soudu doručena ústavní stížnost paní A. P., již se stěžovatelka domáhá zrušení rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 13. října 1995 č. j. 7 A 744/95-14, kterým byl zamítnut její opravný prostředek proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věci nepřiznání jednorázového peněžního odškodnění podle zákona č. 217/1994 Sb. Spolu s touto stížností byl podán návrh na zrušení ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 217/1994 Sb., a to v části vyjádřené slovy „jejichž manželství s postiženým občanem existovalo v době jeho postižení“ a ustanovení § 5 odst. 2 téhož zákona, v části vyjádřené slovy „ode dne účinnosti tohoto zákona“.

Vzhledem ke zjištění, že napadená ustanovení citovaného zákona byla uplatněna ve správním rozhodnutí i v rozhodnutí soudu, která jsou napadána ústavní stížností samou, a že jsou tedy splněny podmínky § 74 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, IV. senát Ústavního soudu podle § 78 odst. 1 cit. zákona řízení o ústavní stížnosti usnesením ze dne 18. prosince 1995 přerušil a návrh na zrušení napadených ustanovení zákona č. 217/1994 Sb. postoupil k rozhodnutí plénu.

II.

Podle názoru navrhovatelky zakládá platné znění zákona č. 217/1994 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky některým obětem nacistické perzekuce, konkrétně pak ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) nerovnost občanů v důstojnosti i právech a nerespektuje zákaz diskriminace. Je tedy v rozporu s čl. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod a čl. 26 Paktu o občanských a politických právech. Základ pro toto tvrzení spatřuje navrhovatelka v tom, že zákon vyžaduje existenci manželství s postiženým občanem v době jeho postižení, a tím pomíjí, že v některých oblastech dnešní České republiky platily přísnější předpisy a krutější germanizace. Tak tomu bylo i na Těšínsku, které bylo začleněno do Německé říše a kde platily jiné předpisy. Z okruhu oprávněných osob tak jsou vylučovány ty osoby, které v důsledku těchto skutečností manželství uzavřít nemohly. To dokládá na svém vlastním příběhu, kdy musela žádat o povolení uzavřít sňatek s J. P., který byl Polák, a kdy vlastně tato žádost podaná v březnu 1942 německým úřadům se stala důvodem perzekuce. Při jednání o povolení manželství odmítl J. P. „příhlášku k Němcům“, a to mělo za následek, že místo vyřízení žádosti byli oba uvězněni v Těšíně. Stěžovatelka, které se mezitím narodilo dítě, byla po měsíci propuštěna, její druh a otec dítěte však skončil v koncentračním táboře v Osvětimi. Odtud se vrátil 6. června 1945 těžce nemocen, přesto však dne 30. června 1945 došlo k uzavření sňatku, kterému za okupace bránily předpisy uplatňované na území Těšínska. Manželství trvalo do 7. ledna 1993, kdy J. P. zemřel.

Navrhovatelka konstatuje, že ač zákonodárce v preambuli zákona č. 217/1994 Sb. uvádí, že si je vědom nemožnosti zmírnit veškeré utrpení, které občanům České republiky způsobila nacistická perzekuce, nelze tento zákon interpretovat tak, že okruh osob, jimž má být odškodnění přiznáno, bude ještě zužován. Nerovnost v právech, která byla způsobena podmínkou pro odškodnění, která je vyjádřena slovy „... jejichž manželství s postiženým občanem existovalo v době jeho postižení“ pociťoval podle názoru navrhovatelky i Vrchní soud v Praze, když v odůvodnění svého rozsudku konstatoval, že situace navrhovatelky si zasluhuje odškodnění, avšak absence jakéhokoliv ustanovení k odstranění tvrdosti zákona neumožňuje soudu ani správnímu orgánu nárok přiznat. Stěžovatelka se v této souvislosti dovolává též rozhodnutí R 11/92 Sbírky usnesení a nálezů Ústavního soudu ČSFR, s jehož závěry se ztotožnil i Ústavní soud v nálezu publikovaném pod č. 132/1994 Sb., ze kterého vyplývá, že jestliže stát poskytne určité skupině méně výhod než jiné, může tak činit pouze ve veřejném zájmu

a pro veřejné blaho. Tuto nerovnost zvýraznila ještě novelizace provedená zákonem č. 77/1995 Sb., která umožnila přechod práv na peněžité plnění na dědice oprávněných osob, což ve svých důsledcích znamená, že tyto osoby jsou zvýhodněny oproti vdovám a vdovcům po postižených občanech, jejichž manželství v době postižení neexistovalo, tedy proti těm, kteří daleko bezprostředněji pociťovali následky nacistické perzekuce. Stěžovatelka má za to, že již samotná existence manželství s postiženým občanem je dostatečným důvodem pro poskytnutí odškodnění, a proto navrhuje vypuštění ustanovení „jejichž manželství s postiženým manželem existovalo v době jeho postižení“. Současně stěžovatelka navrhuje zrušit část ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 217/1994 Sb. vyjádřenou slovy „ode den účinnosti tohoto zákona“, a tím umožnit osobám, jejichž nárok založí teprve nález Ústavního soudu, aby mohly své nároky uplatnit (v této souvislosti poukazuje též na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 3/94, bod 2, ze dne 12. července 1994).

III.

Ve vyjádření, které na výzvu Ústavního soudu podala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky dne 2. února 1996 a které je podepsáno předsedou sněmovny PhDr. Milanem Uhdem, se uvádí, že Česká republika nemůže realizovat pomoc obětem nacistické perzekuce tak, jak by si tyto oběti zasloužily. Především z finančních důvodů byly formou humanitárního gesta poskytnuty určité jednorázové finanční částky omezenému okruhu osob a v omezené výši. Přitom okruh postižených byl vymezen tak, aby byli zahrnuti především ti občané, kteří byli postiženi mimořádně citelně. Ani rozšířením okruhu adresátů této finanční pomoci nelze postihnout všechny případy obětí nacistické perzekuce a vždy zůstane řada případů a konkrétních osudů, které by rovněž odůvodňovaly poskytnutí finanční pomoci. Z těchto důvodů zastává zákonodárny sbor názor, že napadená ustanovení nejsou v rozporu s ústavním pořádkem České republiky ani s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Zákon byl schválen potřebnou většinou poslanců dne 2. listopadu 1994, byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a byl řádně vyhlášen. Přitom zákonodárny sbor jednal v přesvědčení, že tento zákon je v souladu s Ústavou České republiky a naším právním řádem.

IV.

Podle zákona č. 217/1994 Sb., ve znění zákona č. 77/1995 Sb., mají nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky dvě skupiny oprávněných osob. První skupinu představují samotní postižení, a to za podmínky, že jsou k datu účinnosti tohoto zákona občany České republiky a že jim do tohoto data nebylo poskytnuto odškodnění jiným státem za stejné postižení. Druhou skupinu oprávněných osob představují pozůstalí po postižených osobách. Tato skupina je rozdělena do tří podskupin. První tvoří nároky vdov a vdovců po postižených občanech, kteří věznění přežili. Podmínkou je, že manželství s postiženým existovalo v době postižení a trvalo až do dne úmrtí postiženého. Uzavření dalšího manželství po smrti postiženého nemá na nárok vliv. Podmínkou je české státní občanství oprávněné osoby ke dni účinnosti zákona, tj. k 1. prosinci 1994. Do druhé podskupiny náleží nároky vdov a vdovců po těch postižených, kteří byli popraveni nebo zemřeli ve vězení. Také zde se vyžaduje existence manželství v době úmrtí a existence občanství České republiky pozůstalého k 1. prosinci 1994. Třetí podskupinu pak představují nároky sirotků po osobách popravených či zemřelých ve vězení, kteří ke dni jejich úmrtí nedosáhli věku 18 let, přičemž manželství rodičů je irelevantní. Za sirotka pro tyto účely se považuje jak osvojenec, tak i pohrobek. Také zde se vyžaduje občanství České republiky u oprávněného k 1. prosinci 1994.

Za jádro návrhu lze považovat tvrzení o porušení zásady rovnosti, kterého se měl zákonodárce dopustit tím, že neposkytl stejnou výhodu (tedy finanční zadostiučinění) všem osobám, které byly vystaveny nacistické perzekuci ve stejném nebo podobném rozsahu. Tato nerovnost je spatřována v tom, že použití institutu manželství a jeho trvání v době perzekuce jako kritéria pro určení oprávněných osob v § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 217/1994 Sb. vylučuje z nároku ty osoby, které byly ve fakticky stejné situaci, u nichž však k uzavření manželství nedošlo či ani dojít nemohlo, ani ne tak pro důvody subjektivní, ale pro objektivní nemožnost uzavření manželství.

Ústavní soud zastává názor, že zákon č. 217/1994 Sb. jako předpis restitučního charakteru musel použít nějaké kritérium pro vymezení osobního rozsahu zákona, tedy pro určení subjektů oprávněných obdržet určité plnění. Zákonodárce především naprosto logicky zahrnul do výčtu oprávněných subjektů ty osoby, které vymezenými útrapami byly dotčeny přímo. Tyto subjekty zákon nazývá postiženými osobami. Ústavní soud má za to, že i kdyby se zákonodárce z různých důvodů omezil jen na tyto osoby, těžko by bylo možné v takovém vymezení spatřovat nerovnost. Zákonodárce však zvolil rozšíření oprávněných subjektů o osoby, u kterých má důvodně za to, že perzekucí, která byla vedena přímo proti postiženým osobám, byly citelným způsobem rovněž dotčeny. Zde měl zákonodárce buď možnost použít institutů práva civilního (zejména rodinného a dědického), nebo mohl uzákonit individuální posouzení každého konkrétního případu ve správním řízení, případně mohl tyto způsoby určitým způsobem kombinovat např. tak, že zmocní správní orgán k odlišnému postupu za účelem odstranění tzv. tvrdosti zákona. U posuzovaného zákona se zákonodárce přiklonil k první možnosti a rozšířil

osobní rozsah předpisu o další subjekty. Přitom jako kritérium určil nejužší vztahy rodinné a příbuzenské, spolu s podmínkou, že tyto vztahy existovaly v době postižení.

Zásadní otázkou je, zda lze namítat nerovnost tam, kde zákon stanoví pro všechny subjekty, které lze zahrnout pod osobní rozsah právního předpisu, stejné podmínky nároku. Podle názoru Ústavního soudu tomu tak není, neboť o nerovnost by se mohlo jednat pouze tehdy, pokud by určitá skupina osob musela pro zařazení splňovat nějakou další (zvláštní) podmínku. V ustanovení § 3 zákona však jsou pro všechny vdovy, vdovce a sirotky, tedy pro všechny oprávněné subjekty, stanoveny podmínky stejné. Jestliže je v návrhu zmíněn i nález Ústavního soudu týkající se zákona č. 87/1991 Sb., o mimošoudních rehabilitacích, (Pl. ÚS 3/94 z 12. 7. 1994), je třeba konstatovat, že v tomto případě šlo o situaci, kdy Ústavní soud se nepostavil na stanovisko, že by snad zákonodárce měl být omezen při definování subjektů, na které se předpis vztahuje, ale kdy považoval za neústavní to, že osobní rozsah restituční normy byl zúžen doplňkovým kritériem trvalého pobytu. V posuzovaném případě však podmínka existence manželství v době postižení takový diferenciační charakter nemá, ale je součástí vlastní definice oprávněných osob. To, že tomu tak je, vyplývá i ze skutečnosti, že základem pro určení osobního rozsahu zákona č. 217/1994 Sb. je odškodnění postižených osob, zatímco ostatní subjekty od nich své postavení a nároky pouze odvozují. To, že zákonodárce mohl postupovat i jinak, případně umožnit, aby v některých případech (jako patrně je i případ navrhovatelky) mohl správní orgán odstranit tyrdost zákona, nelze samo o sobě považovat za zvýhodnění či znevýhodnění určité skupiny občanů, byť by i Ústavní soud byl názoru, že takové ustanovení bylo vhodné do zákona vložit.

Z uvedených důvodů proto Ústavní soud návrh na zrušení části ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) a části § 5 odst. 2 zákona č. 217/1994 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžité částky některým obětem nacistické perzekuce, ve znění zákona č. 77/1995 Sb., zamítl.

Předseda Ústavního soudu České republiky:
JUDr. Kessler v. r.

123**NÁLEZ****Ústavního soudu České republiky****Jménem České republiky**

Ústavní soud České republiky rozhodl dne 17. dubna 1996 v plénu o návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení obecně závazné vyhlášky městské části Brno-střed č. 1/93 o zvláštním režimu užívání veřejného prostranství náměstí Svobody

takto:

Obecně závazná vyhláška městské části Brno-střed č. 1/93 o zvláštním režimu užívání veřejného prostranství náměstí Svobody, přijatá Zastupitelstvem městské části dne 20. 10. 1993, se zrušuje dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

Předseda Ústavního soudu České republiky:

v z. JUDr. Holeček v. r.

místopředseda

124

NÁLEZ

Ústavního soudu České republiky

Jménem České republiky

Ústavní soud České republiky rozhodl dne 10. dubna 1996 v plénu ve věci návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, vyjádřeného slovy „fyzických a“

takto:

Návrh se zamítá.

Odůvodnění

Skupina 46 poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky podala návrh na zrušení části ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě. Návrh nese datum 18. října 1995 a byl doručen Ústavnímu soudu České republiky dne 31. října 1995.

Uvedený zákon v citovaném § 16 odst. 1 umožňuje Bezpečnostní informační službě (dále jen „BIS“) ukládat, uchovávat a využívat údaje o fyzických a právnických osobách, je-li to nutné k plnění úkolů v její působnosti. Tato působnost je stanovena v § 5 odst. 1 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách, tak, že BIS zabezpečuje, mimo jiné, informace o záměrech a činnostech namířených proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, o činnostech, jejichž důsledky mohou ohrozit bezpečnost nebo významné ekonomické zájmy České republiky, a dále o organizovaném zločinu a terorismu.

Skupina poslanců vycházejíc ze svého oprávnění daného jí § 64 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, navrhla, aby dnem 1. října 1996 byla v ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb. zrušena slova „fyzických a“.

Návrh skupiny poslanců je odůvodňován v zásadě tím, že zákon nestanoví žádné věkové omezení, pokud jde o fyzické osoby, a spatřuje v tom nedostatek právní ochrany dítěte, a tím i porušení čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod zaručující zvláštní ochranu dětí a mladistvých, jakož i porušení čl. 16 mezinárodní Úmluvy o právech dítěte, jež stanoví, že žádné dítě nesmí být vystaveno svévolnému zasahování do svého soukromého života, rodiny, domova nebo korespondence ani nezákonným útokům na svou čest a pověst. Návrh se odvolává i na právní úpravu obsaženou v § 25 odst. 2 zákona České národní rady č. 527/1992 Sb., o Bezpečnostní informační službě České republiky, který byl napadeným zákonem č. 154/1994 Sb. zrušen. Obsahoval ustanovení, které nový zákon nepřevzal: „Údaje o nezletilých osobách mladších 15 let nesmějí být vkládány do evidencí. Údaje o nezletilých osobách starších 15 let musí být po dvou letech od vložení přezkoumány a nejpozději po pěti letech uloženy tak, aby k nim nikdo jiný než soud neměl přístup, ledaže by po dovršení zletilosti těchto osob k nim získala Bezpečnostní informační služba v oboru své působnosti další poznatky.“

Návrh se v této souvislosti odvolává i na § 19 odst. 2 zákona č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství, (úplné znění č. 216/1995 Sb.), který nepřipouští vkládat do evidencí Vojenského obranného zpravodajství (dále jen „VOZ“) údaje o nezletilých osobách a jeho úprava je obsahově plně shodná s výše uvedeným textem § 25 odst. 2 dříve platného zákona České národní rady č. 527/1992 Sb.

Návrh skupiny poslanců upozorňuje i na některé skutečnosti, které je podle nich nutno brát v této souvislosti v úvahu:

1. Fyzická osoba je v plném rozsahu způsobilá k právním úkonům od dovršení 18. roku věku, trestní odpovědnost začíná dovršením 15. roku věku fyzické osoby. Připouští se, že osoba mladší 15 let se sice může chovat způsobem popsáným v § 5 zákona č. 153/1994 Sb., avšak toto chování je z hlediska právní odpovědnosti irelevantní a sankcí nepostizitelné.
2. Řada právních předpisů dovoluje vedení různých speciálních evidencí o dětech, ale jde o údaje, které jsou využívány ve prospěch dětí, se souhlasem jejich zákonných zástupců, a jejich důvěrnost (tajnost) je chráněna zákonem. Předmětný zákon č. 154/1994 Sb. sice obsahuje ustanovení o ochraně údajů obsažených v evidencích BIS, ale tato ochrana se děje v zájmu BIS a nikoli v zájmu dětí. Shromážděné informace jsou nepřezkoumatelné.

3. Rovněž na děti se vztahují ustanovení Listiny základních práv a svobod – čl. 7 o nedotknutelnosti osoby a jejího soukromí, čl. 10 odst. 1 o právu na zachování lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a jména, čl. 10 odst. 2 o právu na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života a čl. 10 odst. 3 o právu na ochranu před neoprávněným shromažďováním údajů o jejich osobě.

Pokládá za samozřejmý požadavek, aby ochrana dětí byla zakotvena přímo v zákoně, a domnívá se, že zpravodajská služba by dala při plnění svých úkolů přednost zájmům služby oproti právům dítěte.

4. Rozdílná úprava otázky práv dětí a mladistvých v zákoně o BIS a v zákoně o VOZ je porušením čl. 4 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle něhož zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky.

Pokud jde o formální provedení navrhované úpravy, konstatuje návrh poslanců, že ustanovení § 16 odst. 1 obsahuje skutkovou podstatu, která je shodná pro dvě skupiny objektů: fyzických osob a právnických osob. Není proto třeba a ani není možné zrušit celé ustanovení, neboť by tím došlo ke zrušení oprávnění BIS ohledně právnických osob, což se nenavrhuje. Za dané právní úpravy proto považuje skupina poslanců za legislativně korektní, aby z ustanovení § 16 odst. 1 byla vypuštěna (zrušena) slova „fyzických a“. Touto úpravou dojde ke zrušení celého ustanovení ohledně fyzických osob. Ústavní soud není oprávněn sám stanovit, že BIS nesmí do své evidence vkládat údaje o nezletilých osobách mladších 15 let. Tuto úpravu lze provést jen zákonem. Je proto třeba poskytnout příslušným legislativním orgánům přiměřenou lhůtu k novelizaci § 16 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb.

Soudce zpravodaj přezkoumal návrh skupiny poslanců po stránce formální. Zákon č. 154/1994 Sb. byl dne 7. července 1994 schválen potřebnou většinou poslanců Parlamentu České republiky, byl podepsán příslušnými ústavními činiteli a byl řádně vyhlášen ve Sbírce zákonů České republiky.

Návrh skupiny poslanců byl podepsán předepsaným počtem poslanců Poslanecké sněmovny. Ti se současně shodli na tom, že v řízení před Ústavním soudem je bude zastupovat poslanec JUDr. Jaroslav Ortman, který též ověřil správnost jejich podpisů na předloženém návrhu.

Důvody pro odmítnutí návrhu ve smyslu § 43 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb. nebyly shledány.

Návrh byl doručen účastníku řízení, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, podle § 42 odst. 2 a § 69 zákona č. 182/1993 Sb. se žádostí o její vyjádření.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky ve svém vyjádření ze dne 13. prosince 1995 podepsaném předsedou Poslanecké sněmovny PhDr. Milanem Uhdem reagovala na návrh skupiny poslanců a uvedla toto:

Plnění úkolů BIS vyžaduje nezbytně též její oprávnění ukládat, uchovávat a využívat údaje o fyzických a právnických osobách. V souvislosti s tím je BIS povinna zabezpečit ochranu údajů obsažených ve svých evidencích před vyzrazením, zneužitím, poškozením, ztrátou a odcizením. Podrobná úprava je uvedena v § 16 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb. a v § 5 odst. 1 zákona č. 153/1994 Sb., v platném znění. Potřebné informace mohou být přitom nepochybně obsaženy i v údajích dotýkajících se fyzických osob mladších 15 let; Ústava České republiky (dále jen „Ústava“), Listina základních práv a svobod, jiný zákon ani mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána, však samotné ukládání a uchovávání těchto údajů v evidencích BIS nezakazuje. Ukládání, uchovávání a případné využívání těchto údajů BIS v konkrétních případech, a to jak u osob mladších 15 let, tak i u osob starších, musí však být bezpochyby v souladu s výše uvedenými ustanoveními ústavních a jiných zákonů, jakož i s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Z tohoto důvodu je třeba mít za to, že oprávnění BIS obsažené v § 16 odst. 1 citovaného zákona je v souladu s Ústavou a ústavním pořádkem České republiky.

Současně se uvádí, že při posuzování této věci je nezbytné vycházet z vymezení působnosti zpravodajských služeb, podle něhož BIS zabezpečuje též informace dotýkající se samotných základů České republiky; těmto úkolům musí tudíž odpovídat i rozsah a povaha zákonných prostředků používaných BIS k získávání potřebných informací.

Ústavní soud si vyžádal též text vládního návrhu zákona o BIS a text důvodové zprávy k tomuto návrhu.

Vládní návrh zákona o BIS obsahuje v konkrétním případě § 16 odst. 1 formulaci, která v témže znění byla schválena Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky a je shodná se současným textem tohoto paragrafu v zákoně č. 154/1994 Sb.

Pokud jde o důvodovou zprávu k vládnímu návrhu zákona (tisk 1015), Ústavní soud zjistil, že k napadené formulaci, která oproti předchozímu zákonu České národní rady č. 527/1992 Sb., ve znění zákona č. 316/1993 Sb., rozšířila kompetenci BIS pro shromažďování údajů o fyzických osobách i na osoby mladší 15 let, není v důvodové

zprávě ani v její obecné části, ani ve zvláštní části týkající se § 16 uvedena žádná zmínka. Proto věnoval Ústavní soud pozornost i společné zprávě výborů Poslanecké sněmovny (tisk č. 1058) a záznamu o projednání vládního návrhu zákona a společné zprávy výborů v Poslanecké sněmovně. Ústavní soud zjistil, že společná zpráva ústavněprávního výboru, branného a bezpečnostního výboru a výboru petičního, pro lidská práva a národnosti se obsahu a formulace předmětného § 16 nedotkla, i když jinak byla akceptována řada pozměňovacích návrhů k celkovému návrhu zákona. Stejně tak při projednávání nebyl v Poslanecké sněmovně zaznamenán žádný poslanecký návrh v téže věci. Poslanecká sněmovna schválila tento paragraf v navrženém znění beze změny potřebnou většinou.

Ústavní soud si konečně vyžádal i stanovisko BIS. Její vyjádření ze dne 8. února 1996 č. j. BIS-24/1-96 reaguje na jednotlivé argumenty skupiny poslanců a podotýká, že oprávnění BIS ukládat, uchovávat a využívat údaje o fyzických a právnických osobách je nezbytné z hlediska plnění úkolů, které pro BIS ze zákona vyplývají. Přitom je BIS povinna zabezpečit údaje obsažené v evidencích před vyzrazením, zneužitím, poškozením, ztrátou a odcizením. BIS je státním orgánem a v žádném případě není, jak dovozují skupina poslanců, státním represivním orgánem, protože není zákonem vybavena žádnými represivními, resp. výkonnými pravomocemi.

Pokud jde o nezbytnost vést v souladu se zákonem evidence osob mladších 15 let, vychází BIS z toho, že tato nutnost je dána současnými trendy vývoje anticivilizačních jevů. Z různých studií, vypracovaných např. Ministerstvem vnitra, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem práce a sociálních věcí, stejně jako z vlastní činnosti BIS vyplývá zřetelně, že např. k extremistickým skupinám inklinují již děti kolem 12. roku svého věku. Jde rovněž o různé projevy rasismu a jiných extremistických postojů. I když osoby mladší 15 let nejsou trestně odpovědné, a proto ani evidence nemůže sloužit a neslouží účelu trestního řízení, je z hlediska prevence a získávání informací o těchto projevech tato evidence významná pro činnost BIS.

Ústavní soud po prozkoumání návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a po zvážení vyjádření předsedy Poslanecké sněmovny a dalších podkladů, které obdržel nebo si vyžádal, dospěl k těmto závěrům:

Skupina poslanců se dovolává při zdůvodňování svého návrhu některých ustanovení, která měla být, dle jejich názoru, současnou právní úpravou porušena, konkrétně čl. 32 odst. 1, čl. 7 a 10 Listiny základních práv a svobod a čl. 16 Úmluvy o právech dítěte. Neuvádí však, v čem konkrétně dispozice BIS s údaji o dětech, resp. o osobách mladších 15 let porušuje ústavnost.

Ustanovení čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod skutečně zaručuje zvláštní ochranu dětí a mladistvých. Jak však vyplývá z čl. 32 odst. 6, podrobnosti má stanovit zákon a v souladu s ustanovením čl. 41 odst. 1 se lze uvedeného práva domáhat jen v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí. V současnosti, na rozdíl od doby nedávné, však zvláštní úprava nebyla ve vládním návrhu obsažena, ani při jednání v Poslanecké sněmovně nebyl zákon doplněn o problematiku ochrany údajů o dětech a mladistvých. Do budoucna však nic nebrání tomu, aby v běžném legislativním procesu, kdy lze navrhopvat změny, doplnění či zrušení zákonů, či jejich jednotlivých ustanovení, dosavadní právní úprava doznala změn. Podání takového návrhu však není podmíněno zrušením části některého ustanovení zákona Ústavním soudem.

Ustanovení čl. 7, stejně jako čl. 10 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, mají širší, generální povahu a týkají se nedotknutelnosti soukromí a rodinného života obecně. Obdobný charakter – ovšem ve vztahu k dětem – má i čl. 16 Úmluvy o právech dítěte. Listina základních práv a svobod nicméně, na rozdíl od mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, obsahuje speciální ustanovení o režimu nakládání s jakýmkoli údaji o osobách. Ustanovení čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod sice zakotvuje právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o osobě, avšak znamená ochranu právě jen před neoprávněným nakládáním s daty, tj. jednáním zákonem nedovoleným. Žádné další podmínky či omezení Listina základních práv a svobod v tomto ustanovení sama nepředepisuje. Ze současné právní úpravy tedy vyplývá, že ústavnost nebyla porušena a že žádná konkrétní újma právům dítěte tím nebyla způsobena. To ovšem neznamená, že je vyloučeno, aby konkrétní případ manipulace s určitým osobním údajem soukromého či rodinného charakteru nastal a byl i kvalifikován, podle konkrétních podmínek, jako porušování práv podle čl. 7, resp. čl. 10 odst. 1 či 2 Listiny základních práv a svobod, aniž by to zřejmě bylo důvodem pro zrušení určitého ustanovení zákona. Nesprávný postup orgánů veřejné moci může být předmětem jednání a rozhodnutí Ústavního soudu, ale není automaticky důvodem ke zrušení právního předpisu, podle něhož takový orgán postupoval, ledaže by tento právní předpis stranám jednoznačně a bez výjimky ukládal určitý způsob jednání či chování, které by bylo v rozporu s Ústavou nebo mezinárodní smlouvou podle čl. 10 Ústavy.

Navrhovatelé v návrhu též argumentují ustanovením § 19 odst. 2 zákona č. 67/1992 Sb., které nepřipouští ukládat do evidencí VOZ údaje o chování osob mladších 15 let a obsahuje speciální úpravu dispozice s daty o nezletilých osobách starších 15 let (§ 19 odst. 2). Dovozejí pak, že absence takové úpravy v zákoně o BIS je

v rozporu s čl. 4 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle něhož zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky. Listina základních práv a svobod v daném případě však nestanoví žádné další podmínky tohoto omezení. Omezení práva, tedy na druhé straně oprávnění státního orgánu disponovat s údaji, se týká rozličných údajů, se kterými operují odlišné orgány pro své specifické účely. Proto je problematika upravena v rozdílných zákonech. Ustanovení čl. 4 odst. 3 Listiny základních práv a svobod nelze vykládat tak, že by porušením principu „stejně platnosti pro všechny případy, které splňují dané podmínky“ byla rozdílná úprava neidentických skupin případů, pro které zákony stanoví různé podmínky, pokud nedošlo k porušení rovnosti. Odlišný, vlastní režim či podmínky manipulace se specifickými údaji uplatňuje nejen zákon č. 67/1992 Sb., ale např. také zákon č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů, zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, aj.

Navrhovatelé, mimo již uvedené, poukazují též na dříve platnou úpravu napadené problematiky a spatřují právní souvislosti této regulace zejména s trestněprávními předpisy. Ústavní soud se však zabývá toliko ústavností, resp. souladem zákonů s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy, a proto nepovažuje tuto část argumentace za právně relevantní. Přitom však neopomíná, že osoby dotčené věkové kategorie, ač trestně neodpovědné, mohou působit v rámci určitých trestněprávních forem jinak trestných jednání spojených především s organizovaným zločinem. Podle platné právní úpravy trestního zákona není vyloučeno, aby i osoba trestně neodpovědná z důvodu nedostatku věku byla členem zločinného spolčení, a tento institut má přímou vazbu na organizovaný zločin, a tím i na ustanovení zákona č. 153/1994 Sb., která vymezují působnost BIS.

Ze všech uvedených důvodů nezbyvá Ústavnímu soudu než návrh skupiny poslanců zamítnout, protože rozpor s ústavním pořádkem nebyl prokázán a nedal se bezprostředně odvodit z předmětných článků Listiny základních práv a svobod ani z Úmluvy o právech dítěte. Ústavní soud nemohl přitom ponechat stranou ani důležité ustanovení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Odstavec 1 tohoto článku přiznává každému právo na respektování jeho soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence, ale odstavec 2 poskytuje nesporně možnost významně upravovat rozsah tohoto práva, když výslovně uvádí: „Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat, kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a je to nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“

Ústavní soud neměl důvodu, aby toto pojetí práva na respektování soukromého života, obydlí a korespondence obsažené v Evropské úmluvě interpretoval odlišně.

Předseda Ústavního soudu České republiky:

JUDr. Kessler v. r.

125

NÁLEZ

Ústavního soudu České republiky

Jménem České republiky

Ústavní soud České republiky rozhodl dne 24. dubna 1996 v plénu o návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení vyhlášky města Brna č. 1/95 o zákazu propagace stran a hnutí širících národnostní, náboženskou, politickou a třídní nenávist na území města Brna

takto:

Obecně závazná vyhláška města Brna č. 1/95 ze dne 14. 2. 1995 o zákazu propagace stran a hnutí širících národnostní, rasovou, náboženskou, politickou a třídní nenávist na území města Brna se zrušuje dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

Předseda Ústavního soudu České republiky:

v z. JUDr. Holeček v. r.

místopředseda

126

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 2. května 1996,

kterým se provádí zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, a kterým se doplňuje nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 512/1991 Sb., kterým se provádí zákon č. 216/1991 Sb., o cestovních dokladech a cestování do zahraničí, ve znění nařízení vlády č. 267/1993 Sb.

Vláda nařizuje k provedení zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, a podle § 4 odst. 3 zákona č. 216/1991 Sb., o cestovních dokladech a cestování do zahraničí:

ČÁST PRVNÍ

§ 1

(1) Obecní úřad, městský úřad, úřad města, v hlavním městě Praze obvodní nebo místní úřad a v územně členěných statutárních městech úřad městského obvodu nebo městské části (dále jen „obecní úřad“), který má do zvláštního seznamu voličů zapsat¹⁾ voliče, který jako důvod zápisu uvede, že nemá trvalý pobyt na území České republiky, vyzve tohoto voliče, aby podepsal čestné prohlášení, kterým potvrzuje, že vykonává své právo jako volič zapsaný pouze do tohoto seznamu. Čestné prohlášení přiloží obecní úřad ke zvláštnímu seznamu voličů.

(2) Okrsková volební komise, před kterou se v den voleb dostaví k hlasování volič, který uvede, že není zapsán do seznamu voličů proto, že nemá trvalý pobyt na území České republiky, postupuje při zápisu tohoto voliče do zvláštního seznamu voličů obdobně jako obecní úřad podle odstavce 1.

§ 2

Okrsková volební komise, před kterou hlasoval volič, který byl zapsán do zvláštního seznamu voličů proto, že nemá trvalý pobyt na území České republiky, zapíše tomuto voliči do cestovního dokladu České republiky údaj o tom, že hlasoval ve volbách s uvedením data tohoto hlasování.

ČÁST DRUHÁ

§ 3

Nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 512/1991 Sb., kterým se provádí zákon č. 216/1991 Sb., o cestovních dokladech a cestování do zahraničí, ve znění nařízení vlády č. 267/1993 Sb., se doplňuje takto:

1. V § 3 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které včetně poznámky č. 1a) zní:

„d) o tom, že státní občan České republiky, který nemá trvalý pobyt na území České republiky, hlasoval ve volbách s uvedením data hlasování.^{1a)}“

^{1a)} Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů.“

2. § 3 se doplňuje odstavcem 5, který včetně poznámky č. 3) zní:

„(5) Údaje podle odstavce 1 písm. d) zapisuje do cestovního dokladu okrsková volební komise,³⁾ před kterou držitel cestovního dokladu ve volbách hlasoval.

³⁾ § 7 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb.“.

ČÁST TŘETÍ

§ 4

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Předseda vlády:
Prof. Ing. Klaus CSc. v. r.

Ministr vnitra:
Ruml v. r.

¹⁾ § 6 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů.

127

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotnictví

ze dne 23. dubna 1996

o zdravotní způsobilosti k vydání nebo prodloužení platnosti zbrojního průkazu a o prohlášení žadatele

Ministerstvo zdravotnictví po dohodě s Ministerstvem vnitra stanoví podle § 86 odst. 6 a k provedení § 42 odst. 5 zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních):

§ 1

Posudek o zdravotní způsobilosti, který je jednou z podmínek pro držení nebo nošení zbraně a střeliva podle zákona o střelných zbraních, se vydává na základě písemného podání žadatele o vydání zbrojního průkazu nebo o prodloužení platnosti již vydaného zbrojního průkazu (dále jen „žadatel“) a je výsledkem lékařské prohlídky žadatele provedené posuzujícím lékařem,¹⁾ popřípadě psychologického a dalších potřebných vyšetření provedených na základě jeho vyžádání, pokud není dále stanoveno jinak.

§ 2

(1) Posuzující lékař si vyžádá před vydáním posudku o zdravotní způsobilosti žadatele příslušné odborné posouzení zdravotního stavu žadatele (dále jen „odborné posouzení“), pokud zdravotní stav žadatele tento postup odůvodňuje, nebo je-li žadatel v péči jiného lékaře nebo psychologa. Při rozhodování o nutnosti provedení odborného posouzení vychází posuzující lékař z potřeby vyloučit nemoci, vady a stavy uvedené v oddílech 2 částí I a II přílohy č. 2.

(2) V případech odborného posouzení podle odstavce 1 zapůjčí posuzující lékař, který si toto posouzení vyžádal, dožádanému lékaři zdravotnickou dokumentaci žadatele nebo mu předá výpis z ní.

(3) Při posuzování zdravotní způsobilosti žadatele je posuzující lékař vázán závěry odborných posouzení, která si vyžádal.

§ 3

(1) Před každým vyšetřením za účelem zjištění zdravotní způsobilosti podle předchozích ustanovení si každý lékař ověří totožnost osoby žadatele. Závěry svých zjištění, vyšetření nebo odborných posouzení zaznamenává ve zdravotnické dokumentaci žadatele.

§ 4

(2) Posuzující lékař vyznačí zřetelně ve zdravotnické dokumentaci, že se jedná o osobu, která je držitelem zbrojního průkazu nebo o jeho vydání žádá, popřípadě požádala s negativním výsledkem.

(1) V případě, že jde o posudek o zdravotní způsobilosti pro vydání zbrojního průkazu skupiny B, a nejde-li o žadatele, který splňuje zdravotní kritéria pro vydání zbrojního průkazu skupiny C, vyžádá si posuzující lékař vždy odborné posouzení tělovýchovného lékaře, a za tím účelem mu zapůjčí zdravotnickou dokumentaci žadatele nebo výpis z ní.

(2) Tělovýchovný lékař provede odborné posouzení na základě znalosti zdravotního stavu žadatele a zdravotních nároků spojených s používáním určité zbraně nebo střeliva na střelnici.

(3) Nemoci, vady a stavy omezující vydání zbrojního průkazu uvedené v části I přílohy č. 2 zaznamená tělovýchovný lékař ve zdravotnické dokumentaci v plném znění, přičemž případná omezení vyplývající ze zjištěného stavu, popřípadě kompenzační mechanismy uvede ve svém posudkovém závěru.

§ 5

Za zdravotně způsobilého lze uznat žadatele pouze v případě, že jeho vyšetřením podle předchozích ustanovení nebyl zjištěn stav, nemoc nebo vada, které brání v bezpečném používání střelné zbraně a střeliva. Stavy, nemoci nebo vady, které brání v bezpečném používání střelné zbraně a střeliva, jsou uvedeny v příloze č. 2.

§ 6

(1) Posudek o zdravotní způsobilosti žadatele se vydává na tiskopisu Ministerstva vnitra České republiky.²⁾

(2) Posudek je vždy opatřen též podpisem posuzujícího lékaře, jeho jmenovkou, razítkem zdravotnického zařízení a datem vyhotovení.

¹⁾ § 42 odst. 1 zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních).

²⁾ Přílohy č. 10 a 11 k vyhlášce Ministerstva vnitra č. 50/1996 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o střelných zbraních.

(3) Posudek o zdravotní způsobilosti musí být jednoznačný a nesmí obsahovat diagnózu.

§ 7

Je-li zbrojní průkaz používán z titulu výkonu povolání, seznámí posuzující lékař s negativním závěrem posudku o zdravotní způsobilosti neprodleně zaměstnavatele žadatele.

§ 8

(1) V případě zjištění nebo důvodného podezření, že došlo ke změně zdravotní způsobilosti z důvodu změny nebo vývoje zdravotního stavu držitele zbrojního průkazu podle zákona o střelných zbraních,³⁾ vydá posuzující lékař na základě závěrů z vlastního vyšetření anebo podnětu či upozornění z jiných zdravotních vyšetření nový posudek o zdravotní způsobilosti. Při tom vychází z výsledků vyšetření, která sledují léčebný účel.

(2) V odůvodněných případech, zejména podle odstavce 1, je posuzující lékař oprávněn vyžádat si k upřesnění diagnózy další odborné posouzení.

(3) V případě mimořádného posouzení zdravotní způsobilosti podle odstavce 1 se posudek vydává na tiskopisu označeném „VÝMĚNNÝ POUKAŽ“.

§ 9

Při rozhodování ve věcech posuzování zdravotní způsobilosti k vydání zbrojního průkazu nebo prodloužení doby jeho platnosti se postupuje podle § 77 odst. 1 až 4 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 10

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

PhDr. Stráský v. r.

³⁾ § 42 odst. 2 a 3 zákona č. 288/1995 Sb.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 127/1996 Sb.

Prohlášení žadatele ke své zdravotní způsobilosti

Jméno, příjmení žadatele:

Místo pobytu:

Datum narození: Rodné číslo:

Číslo občanského průkazu:

1. Cítíte se zdrav? ANO
NE – uveďte své zdravotní obtíže
2. Léčíte se nebo jste se v minulosti léčil soustavně? NE
ANO – uveďte kdy, pro jaké onemocnění, popř. jméno
a adresu lékaře
3. Užíváte pravidelně léky? NE
ANO – jaké
4. Byl jste v minulosti vyšetřen na neurologii? NE
ANO – uveďte kdy, pro jaké onemocnění, popř. jméno
a adresu lékaře
5. Byl jste v minulosti vyšetřen na psychiatrii? NE
ANO – uveďte kdy, pro jaké onemocnění, popř. jméno
a adresu lékaře
6. Byl jste v minulosti vyšetřen psychologem nebo jste vyplňoval psychologické testy? NE
ANO – uveďte kdy, pro jaké onemocnění, popř. jméno
a adresu psychologa
7. Byl jste v minulosti vyšetřen z důvodů závislosti na alkoholu, drogách, herních automatech apod.? NE
ANO – uveďte kdy, pro jaké onemocnění, popř. jméno
a adresu lékaře
8. Jste voják
nevoják – uveďte důvody, pokud jsou zdravotní
9. Bylo vám v minulosti ze zdravotních důvodů odmítnuto vydání zbrojního průkazu nebo vám byl z týchž
důvodů zbrojní průkaz odňat? NE
ANO – uveďte kdy, pro jaké onemocnění, popř. jméno
a adresu lékaře

V dne.....

.....
podpis žadatele

ČÁST I

Zdravotní způsobilost k získání a držení zbrojního průkazu skupin A, B a H

Oddíl 1

Nemoci, vady a stavy podmiňující zdravotní nezpůsobilost

1. organické duševní poruchy včetně poruch symptomatických,
2. poruchy duševní a poruchy chování způsobené požíváním psychoaktivních látek (vyjma ojedinělé nekomplikované intoxikace),
3. schizofrenie, poruchy schizotypální a poruchy s bludy.

Oddíl 2

Nemoci, vady a stavy, které vyžadují odborné posouzení a u nichž kladný posudkový závěr je podmíněn posouzením odborného lékaře

1. poruchy duševní a poruchy chování:
 - a) poruchy duševní a poruchy chování způsobené požíváním psychoaktivních látek (vyjma ojedinělé nekomplikované akutní intoxikace) v anamnéze,
Poznámka: Posouzení eventuální způsobilosti vyžaduje nejméně tříletou abstinenci od ukončení odvykací léčby a je podmíněno posouzením psychiatra i psychologa.
 - b) afektivní poruchy (poruchy nálady),
 - c) závažné neurotické, stresové a somatoformní poruchy,
 - d) poruchy osobnosti a chování,
 - e) závažné syndromy poruch chování spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory,
 - f) poruchy v oblasti struktury a dynamiky osobnosti:
 - fa) poruchy pozornosti u déle trvající zátěže,
 - fb) poruchy psychomotoriky (RČ, psychomotorické tempo, motorická obratnost aj.),
 - fc) poruchy v oblasti vnímání, myšlení, paměti, rozhodování,
 - fd) poruchy emocí:
 - sklon k patickým úzkostným reakcím,
 - nezvládaná agresivita, hostilita, destruktivita či nezvládané sebedestruktivní sklony,
 - explozivita, impulzivita aj.,

- fe) poruchy sociálního přizpůsobení:
 - sklon k přestupování norem, předpisů a zákonů,
 - opakující se konflikty s autoritami,
 - sklon k vyvolávání konfliktů s druhými aj.,
 - ff) poruchy sebehodnocení: narušené schopnosti přiměřeně hodnotit své tělesné a psychické možnosti (např. sebepřeceňování, silácké chování, nadměrný sklon riskovat a předvádět se aj.),
 - fg) narušená schopnost řídit se v jednání principem reality a předvídat vývoj sociálních situací a důsledků vlastního jednání,
2. organická onemocnění s psychopatologickou symptomatologií,
 3. snížená úroveň intelektu.

ČÁST II

Zdravotní způsobilost k získání a držení zbrojního průkazu skupin C, D, E, F a G

Oddíl 1

Nemoci, vady a stavy podmiňující zdravotní nezpůsobilost

1. organické duševní poruchy včetně poruch symptomatických,
2. poruchy duševní a poruchy chování způsobené požíváním psychoaktivních látek (vyjma ojedinělé nekomplikované akutní intoxikace),
3. schizofrenie, poruchy schizotypální a poruchy s bludy,
4. systémové atrofie postihující primárně centrální nervovou soustavu,
5. extrapyramidové a pohybové poruchy,
6. jiné degenerativní nemoci nervové soustavy,
7. poruchy záchvatové,
8. snížení zrakové ostrosti pod 6/12 na každém oku zvlášť po korekci,
9. poruchy sluchu znemožňující komunikaci hovorovou řečí na vzdálenost menší než 6 metrů,
10. nemoci vnitřního ucha provázené poruchami rovnováhy.

Oddíl 2

Nemoci, vady a stavy, které vyžadují odborné posouzení a u nichž kladný posudkový závěr je podmíněn posouzením odborného lékaře

1. poruchy duševní a poruchy chování – viz část I oddíl 2 č. 1,

2. organická onemocnění s psychopatologickou symptomatologií,
3. nemoci nervové soustavy:
 - a) demyelinizující nemoci centrální nervové soustavy,
 - b) onemocnění, která nesporně vylučují nebo omezují bezpečné ovládání zbraně a manipulaci se zbraní a střelivem:
 - onemocnění nervů, nervových kořenů a pletení,
 - polyneuropatie a jiné nemoci periferní nervové soustavy,
4. nemoci oka a očních adnex:
 - a) poruchy vidění, přičemž jednookost se připouští, je-li na zbývajícím oku zraková ostrost 6/6 s korekcí,
 - b) jiné nemoci oka a očních adnex, které nesporně vylučují nebo omezují bezpečné ovládání zbraně a manipulaci se zbraní a střelivem,
5. nemoci ucha a bradavkového výběžku:
 - a) nedoslýchavost,
 - b) jiná onemocnění ucha, která nesporně vylučují nebo omezují bezpečné ovládání zbraně a manipulaci se zbraní a střelivem,
Poznámka: Ve sporných případech je nutné podrobné audiologické a vestibulární vyšetření.
6. u nemocí svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně, diabetu mellitu a u jiných nemocí endokrinních a přeměny látek, jakož i u nemocí jiných tělesných orgánů a ústrojí: stavy a vady, které nesporně vylučují nebo omezují bezpečné ovládání zbraně a manipulaci se zbraní a střelivem,
7. snížená úroveň intelektu.

128

VYHLÁŠKA

České národní banky

ze dne 23. dubna 1996

o vydání pamětních stříbrných dvousetkorun k 200. výročí narození Jean-Baptista Gasparda Deburaau

Česká národní banka stanoví podle § 22 písm. a) zákona České národní rady č. 6/1993 Sb., o České národní bance:

§ 1

(1) K 200. výročí narození a 150. výročí úmrtí francouzského mima českého původu Jean-Baptista Gasparda Deburaau se vydávají pamětní stříbrné dvousetkoruny (dále jen „dvousetkoruna“).

(2) Dvousetkoruna se vydává v běžném provedení a ve zvláštním provedení určeném pro sběratelské účely s leštěným polem mince a matovým reliéfem (dále jen „zvláštní provedení“).

(3) Dvousetkoruna v běžném i zvláštním provedení se razí ze slitiny obsahující 900 dílů stříbra a 100 dílů mědi. Hmotnost dvousetkoruny je 13 g, její průměr 31 mm a síla 2,5 mm. Hrana dvousetkoruny v běžném provedení je vroubkovaná, hrana dvousetkoruny ve zvláštním provedení je hladká. Při ražbě dvousetkoruny v běžném i zvláštním provedení je povolená odchylka nahoru i dolů v průměru 0,1 mm a v síle 0,15 mm. V hmotnosti je povolená odchylka nahoru 0,26 g a v obsahu stříbra 1 %.

§ 2

(1) Na lici dvousetkoruny je stylizovaný velký státní znak České republiky situovaný k hornímu okraji dvousetkoruny. Název státu „ČESKÁ REPUBLIKA“ je v neuzavřeném opisu při okrajích dvousetkoruny pod státním znakem. Pod státním znakem uprostřed je v jednom řádku označení nominální hodnoty mince se zkratkou peněžní jednotky „200 Kč“ a pod ním ročník ražby dvousetkoruny „1996“. Značka mincovny, která dvousetkorunu razila, je umístěna ve spodní části dvousetkoruny, vpravo od státního znaku.

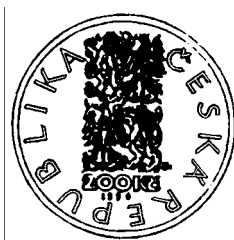
(2) Na rubu dvousetkoruny je postava sedícího mima s růží v pravé ruce, hrajícího si s motýlem. Při okraji dvousetkoruny je v opisu, přerušovaném vyobrazením, text „JEAN-BAPTISTE GASPARD DEBURAU 1796 1846“. Autorem návrhu dvousetkoruny je akademický sochař Jiří Harcuba. Iniciála jeho příjmení „H“ je umístěna při levém okraji dvousetkoruny pod rukou držící růži.

§ 3

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 12. června 1996.

Guvernér:

v z. Ing. Vít v. r.
viceguvernér

129

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 22. února 1996 byla v Bratislavě podepsána Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o železniční dopravě přes státní hranice.

Dohoda na základě svého článku 18 odst. 1 vstoupila v platnost dnem 20. dubna 1996.

České znění Dohody se vyhláší současně.

DOHODA

mezi

vládou České republiky a vládou Slovenské republiky
o železniční dopravě přes státní hranice

Vláda České republiky a vláda Slovenské republiky (dále jen „smluvní strany“) s přáním napomáhat dalšímu rozvoji železniční dopravy mezi oběma státy, se dohodly takto:

Článek 1

Pro účely této dohody znamená:

- a) „pohraniční odbavování“ provádění všech úkonů podle předpisů států smluvních stran, které je třeba uplatňovat při překračování státních hranic osobami a při dovozu, vývozu a tranzitu zboží včetně dopravních prostředků a nákladových jednotek kombinované dopravy nebo hodnot, které podléhají devizovým předpisům,
- b) „územní stát“ stát, na jehož území zřídí příslušné orgány státu druhé smluvní strany pohraniční odbavovací stanoviště nebo jinak umožní provádět přípojovou a přechodovou službu nebo pohraniční odbavování zaměstnanci orgánů svých států,
- c) „sousední stát“ stát druhé smluvní strany,
- d) „příslušné orgány“ orgány států smluvních stran, jejichž zaměstnanci zajišťují pohraniční odbavování a ochranu železniční dopravy,
- e) „zaměstnanci železnic“ osoby, které zajišťují plnění úkolů vyplývajících z této dohody, a osoby pověřené služebním dozorem,
- f) „přípojová a přechodová služba“ souhrn činností železnic vykonávaných při překračování státních hranic osobami a při dovozu, vývozu a tranzitu zboží včetně nákladových jednotek kombinované dopravy,
- g) „železnice“ železnice se sídlem na území států smluvních stran,
- h) „sousední železnice“ železnice se sídlem na území státu druhé smluvní strany,

- i) „výměnná stanice“ stanice, ve které se vykonává přípojová a přechodová služba,
- j) „pohraniční stanice“ stanice určená pro bezprostřední styk se sousední železnicí,
- k) „pohraniční trať“ trať mezi výměnnou stanicí jedné železnice a pohraniční stanicí druhé železnice; na celních přechodech se dvěma výměnnými stanicemi trať mezi těmito stanicemi.

Článek 2

1. Smluvní strany učiní opatření potřebná k usnadnění a urychlení železniční dopravy přes společné státní hranice.

2. Přípojová a přechodová služba na pohraničních tratích států smluvních stran se uskutečňuje ve výměnných stanicích. Výměnnou stanicí je na celním přechodu zpravidla jedna z pohraničních stanic.

Článek 3

1. Smluvní strany učiní všechna opatření potřebná pro činnost železnic podle této dohody.

2. Smluvní strany se budou vzájemně informovat o nehodách, mimořádných událostech a jiných překážkách, které mohou omezit nebo znemožnit železniční dopravu mezi státy smluvních stran nebo nepříznivě ovlivnit železniční dopravu státu druhé smluvní strany.

3. Odstranění následků nehod, mimořádných událostí a jiných překážek, které vzniknou ve výměnné stanici nebo v pohraniční stanici a na pohraniční trati, zajistí smluvní strana, na území jejíhož státu vznikly. Při odstraňování překážek v železniční dopravě si budou smluvní strany na požádání a po vzájemné dohodě pomáhat podle svých možností.

Článek 4

1. Železnice smějí za účelem plnění úkolů vyplývajících z této dohody vysílat na území státu druhé smluvní strany po vzájemné dohodě a na nezbytnou dobu potřebný počet zaměstnanců.

2. Sousední železnice může na své náklady zřizovat ve výměnných stanicích svá zastoupení.

3. Příslušné orgány územního státu zajistí zaměstnancům železnic se sídlem v sousedním státu při výkonu služby stejnou ochranu a pomoc jako zaměstnancům železnic se sídlem v územním státu.

Článek 5

Zaměstnanci železnic, kteří jsou podle článku 4 odst. 1 vysíláni za účelem plnění služebních úkolů na území státu druhé smluvní strany, mají právo na bezplatnou přepravu ve vlacích mezi pohraničními stanicemi, případně i jinými určenými stanicemi na území států obou smluvních stran. Přepravu zaměstnanců příslušných orgánů upravuje zvláštní smlouva.

Článek 6

1. Železnice smějí na základě vzájemné dohody:

- a) poskytovat si služební prostory a zařízení potřebná pro zajištění přípojové a přechodové služby,
- b) zřizovat nezbytná telekomunikační spojení mezi železnicemi pro zajištění plynulosti a bezpečnosti železniční dopravy v souladu s článkem 13 této dohody.

2. Určené služební místnosti železnic se sídlem na území sousedního státu je možno v územním státě označit nápisy v českém a slovenském jazyce.

3. Zaměstnanci železnic se sídlem v sousedním státě, kteří podle této dohody vykonávají službu v územním státě, mají v něm právo nosit svůj služební stejnokroj nebo viditelné služební označení.

Článek 7

1. Předměty, které jsou určeny ke služební potřebě zaměstnanců železnic, jsou při vstupu do územního státu a výstupu z něho na území sousedního státu osvobozeny od cla, daní a poplatků.

2. Speciální vozový park, zařízení, materiál a náhradní díly potřebné na opravu tratí mezi pohraničními stanicemi, pro opravu vozového parku nebo na odstranění jiných překážek v pohraniční dopravě odesílané železnicemi jsou osvobozeny od cla, daní a poplatků při jejich převážení přes státní hranice s podmínkou, že vozový park i nespotebovaný materiál a náhradní díly budou vráceny zpět.

3. Zákazy dovozu a vývozu se na tento vozový

park, zařízení, materiál, náhradní díly a předměty uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku nevztahují.

Článek 8

1. Přeprava poštovních zásilek přes státní hranice se provádí v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž jsou státy smluvních stran vázány.

2. Služební dopisy a zásilky železnic mohou být mezi jejich služebnami přepravovány bez prostřednictví poštovní správy.

Článek 9

Zaměstnanci železnic, občané České republiky nebo Slovenské republiky, kteří v souladu s touto dohodou plní služební úkoly v územním státu, mohou překračovat společné státní hranice i mimo celní přechody v místě potřebném k plnění služebních úkolů na základě platného dokladu opravňujícího k překračování státních hranic.

Článek 10

1. Dobu pobytu vlaků ve výměnných nebo pohraničních stanicích stanoví příslušné orgány s přihlédnutím k potřebě zajištění pohraničního odbavování.

2. Příslušné orgány budou vytvářet podmínky pro minimalizaci pobytu vlaků ve výměnných a pohraničních stanicích.

Článek 11

Smluvní strany budou vytvářet podmínky pro kombinovanou dopravu mezi státy smluvních stran.

Článek 12

Pohraniční výkony a služby provedené podle této dohody železnicemi se sídlem na území státu jedné smluvní strany pro železnice se sídlem na území státu druhé smluvní strany se budou, pokud je to možné, naturalně vyrovnávat.

Článek 13

Územní stát povoluje zřizování a provoz telekomunikačních zařízení potřebných výhradně pro činnost železnic v územním státě a pro řízení dopravy mezi železnicemi, jakož i jejich napojení na telekomunikační zařízení sousedního státu.

Článek 14

Zaměstnancům příslušných orgánů a zaměstnancům železnic sousedního státu, kteří vykonávají podle této dohody svoji činnost v územním státu, se poskytuje zdravotní péče v souladu s Dohodou mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky pro oblast zdravotní péče (Praha, 29. října 1992).

Článek 15

1. Dojde-li v železničním provozu k usmrcení nebo zranění osoby, případně ke škodě na jejím majetku, způsobené železnicí, odpovídá za náhradu škody oprávněnému železnici se sídlem na území státu, v němž škoda vznikla, a to podle právních předpisů tohoto státu.

2. Pro odpovědnost železnice za usmrcení nebo zranění cestujícího a za škody vzniklé při přepravě mezi železnicemi včetně postupu při uplatňování nároků se použijí ustanovení Úmluvy o mezinárodní železniční přepravě (COTIF).

3. Dojde-li v železničním provozu k usmrcení nebo ke zranění zaměstnance železnic při výkonu služby na pohraniční trati nebo v územním státě, případně dojde-li ke škodě na jeho majetku, odpovídá za náhradu škody oprávněnému železnici, jejímž je zaměstnancem, a to podle právních předpisů státu, na jehož území tato železnice sídlí.

4. Železnice, která uhradila škodu podle odstavců 1 a 3 tohoto článku, je oprávněna požadovat její náhradu od sousední železnice, byla-li škoda způsobena sousední železnicí nebo závadou na jejích zařízeních či vozidlech.

Za vládu České republiky:
Ing. Vladimír **Budinský** v. r.
ministr dopravy

Článek 16

Železnice mohou uzavírat vzájemná ujednání upravující podrobnosti jejich spolupráce uskutečňované na základě této dohody.

Článek 17

Spor týkající se výkladu nebo provádění této dohody bude řešen na úrovni ministerstev dopravy států smluvních stran. Nebude-li spor urovnán na této úrovni, bude řešen jednáním smluvních stran.

Článek 18

1. Tato dohoda podléhá schválení v souladu s vnitrostátními právními předpisy států smluvních stran. Vstoupí v platnost třicátého dne po dni, v němž došlo k doručení pozdější diplomatické nóty o tomto schválení druhé smluvní straně.

2. Tato dohoda se sjednává na dobu neurčitou. Smluvní strany ji mohou kdykoliv písemně vypovědět. Platnost Dohody skončí uplynutím šesti měsíců ode dne doručení oznámení o výpovědi diplomatickou cestou druhé smluvní straně.

Dáno v Bratislavě dne 22. února 1996 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a slovenském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za vládu Slovenské republiky:
Ing. Alexander **Rezeš** v. r.
ministr dopravy, pošt a telekomunikací

OPATŘENÍ ÚSTŘEDNÍCH ORGÁNŮ**OPATŘENÍ****Ministerstva financí**

ze dne 7. května 1996,

**jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky,
1996 – 1998, 9,4 %**

Ministerstvo financí v souladu s § 19 zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, a § 4 zákona č. 305/1995 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1996, určuje emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 1996 – 1998, 9,4 %

1. Základní charakteristika dluhopisů:

Emitent: Česká republika zastoupená Ministerstvem financí

Název: Dluhopis České republiky, 1996 – 1998, 9,4 %

Zkrácený název: ČR, 9,4 %, 98

Pořadové číslo emise: 12

Jmenovitá hodnota: Kč 10 000

Forma dluhopisu: cenný papír na doručitele

Podoba dluhopisu: zaknihovaný cenný papír

Datum emise: 17. května 1996

Datum splatnosti: 17. května 1998

Doba splatnosti: 2 roky

Úrokový výnos: kupon s pevnou úrokovou sazbou 9,4 % p. a.

Zdanění úrokových výnosů: osvobozeny od daně z příjmů

ISIN: CZ 0001000442.

2. Dluhopisy jsou vydávány podle § 4 zákona č. 305/1995 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1996.

3. Dluhopisy znějí na doručitele a jsou vydávány v zaknihované podobě. Evidenci majitelů vede Středisko cenných papírů.

4. Dluhopisy mohou nabývat právnické a fyzické osoby se sídlem nebo bydlištěm na území České republiky i v zahraničí. Repatriace výnosů a splacené nominální hodnoty do zahraničí budou prováděny dle právních předpisů České republiky.

5. Dluhopisy jsou veřejně obchodovatelné a budou kótovány na Burze cenných papírů Praha. Převoditelnost dluhopisů ve Středisku cenných papírů začíná dnem připsání dluhopisů na účty prvních majitelů a končí 30 kalendářních dnů přede dnem splatnosti.

6. Dluhopisy jsou úročeny pevnou úrokovou sazbou ve výši 9,4 % p. a. Úrokové výnosy jsou vypláceny jedenkrát ročně, a to k 17. květnu 1997 a 17. květnu 1998. Případně-li den výplaty vý-

nosu na den pracovního klidu, bude výplata provedena první následující pracovní den bez nároku na výnos za toto odsunutí platby. Datum ex-kupon je stanoveno na 17. dubna (BCK – standard). Úrokový výnos za první rok obdrží investor, který je majitelem dluhopisu 16. dubna 1997, úrokový výnos za druhý rok investor, který je majitelem dluhopisu 16. dubna 1998.

7. Výpočet poměrné části úroku probíhá na bázi jednoho roku o 360 dnech a 12 měsíců po 30 dnech (BCK – standard 30E/360). Poměrná část úrokového výnosu je do ceny dluhopisu započítávána od data emise.

8. Primární prodej dluhopisů bude proveden formou výnosové aukce pořádané Českou národní bankou pro skupinu přímých účastníků dne 7. května 1996. Další investoři se mohou aukce zúčastnit prostřednictvím přímých účastníků. Oznámení o aukci a seznam přímých účastníků budou zveřejněny.

9. Celkový objem emise dluhopisů bude určen výsledkem aukce. Emise může být za stejných emisních podmínek znovu otevřena.

10. Ministerstvo financí prohlašuje, že dluží každému majiteli dluhopisu nominální hodnotu dluhopisu. Dluhopisy budou spláceny v nominální hodnotě ke dni 17. května 1998. Tímto dnem také končí úročení dluhopisů. Nominální hodnota dluhopisu spolu s posledním úrokovým výnosem bude vyplacena investorovi, který je majitelem dluhopisu dne 16. dubna 1998 (BCK – standard).

11. Veškerá práva plynoucí z dluhopisů se promlčují uplynutím deseti let od data splatnosti (§ 23 zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech).

12. Ministerstvo financí se zavazuje, že zabezpečí výplatu úrokových výnosů z dluhopisů a splatí nominální hodnotu dluhopisů jejich majitelům podle těchto emisních podmínek. Platebním místem je Investiční a poštovní banka, a. s. Platební místo zveřejní způsob, jakým budou výplata kuponu a splacení nominální hodnoty provedeny. Úrokové výnosy z dluhopisů jsou osvobozeny od daně z příjmů [§ 4 odst. 1 písm. t) a § 19 odst. 1 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů].

13. Dluhopisy jsou přímými, nepodmíněnými a nepodřízenými závazky České republiky, které jsou na stejné úrovni se všemi ostatními existujícími i budoucími přímými, nepodmíněnými i nepodřízenými závazky České republiky.
14. Oznámení pro veřejnost týkající se těchto dluhopisů budou publikována v Hospodářských novinách nebo jiném obdobně zaměřeném deníku, běžně dostupném v České republice.
15. Tyto emisní podmínky mohou být přeloženy do cizích jazyků. Dojde-li k rozporu mezi různými jazykovými verzemi emisních podmínek, bude rozhodující verze česká.

Ministr:

Ing. Kočárník CSc. v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 00 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 37 88 77, fax (02) 37 88 77 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/424 153, tel./fax: 0627/424 160, 321 728. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 07/213 644, 214 177. – **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 2300,- Kč). – Vychází podle potřeby. – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/424 153, tel./fax: 0627/424 160, 321 728 – **Drobný prodej** - Benešov: HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** GARANCE-Q, Koliště 39; Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11; Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1; M. C. DES, Cejl 76; SEVT, a. s., Česká 14; **Břeclav:** Moravský Jih, J. Palacha 6; **České Budějovice:** Prospektum, Kněžská 18; SEVT, a. s., Krajinská 38; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Cheb:** „U Kadleců“, Kamenná 20; **Chomutov:** DDD Knihkupectví-antikvariát, Ruská 85; **Jihlava:** Byzantion, Masarykovo nám. 4; VIKOSPOL, Smetanova 2; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Karlovy Vary:** SEVT, a. s., Sokolovská 53; **Kladno:** eL VaN, Ke stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo, Klatovy 169/I; **Kolín 1:** U KAŠKŮ, Karlovo nám. 46; **Liberec 1:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Kniha M+M, Lipová 806; Růžička, Šerifková 529/1057; **Olomouc:** Týcho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14; Profesio, Hollarova 14; SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; **Pardubice:** Z. Petrová, Pasáž Sv. Jana a Za pasází; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2; EDICUM, Vojanova 45; Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1; NADATUR, Hybernská 5; PROSPEKTRUM, Na poříčí 7; **Praha 2:** B. Wellemínová, Dittrichova 13; **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP-Staňková Isabela, Verdunská 1; **Praha 8:** InFoC Tábor, s. r. o., nám. Dr. Holého 12; JASIPA, Zenklova 60; SEVT, a. s., Pod plynojemem 93; **Praha 10:** BMSS START, areál VÚ JAWA, V korytech 20; **Sokolov:** Arbor Sokolov, a. s., Nádražní 365; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Teplice:** L+N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Zlín-Louky:** INFOSERVIS, areál Telekomunikačních montáží; **Zlín-Malenovice:** M. K. – HESPO, areál Pozemních staveb; **Znojmo:** Houdková, Divišovo nám. 12; **Žatec:** Prodejna U pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. číslo 0627/424 160. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povolené RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 443/94 zo dňa 27. 11. 1994.